

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades Suuremäe Karjäär OÜ 24.09.2025 esitatud keskkonnaloa taotlust nr T-KL/1029881-3 ja võttes aluseks maapõuseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 4 ning haldusmenetluse seaduse § 53 lg 2 p 2 ja 3, § 61 lg 1 otsustan:

1.1. anda Suuremäe Karjäär OÜ-le (registrikood 11407874) Kärde kruusamaardla Kärde liivakarjääri mäeeraldisele maavara kaevandamiseks keskkonnaluba nr KL-525476 kehtivusega 15 aastat;

1.2. määrata keskkonnaloale nr KL-525476 kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse peatükis 3.3.4. "Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused" toodust;

1.3. korraldus jõustub alates Suuremäe Karjäär OÜ-le teatavakstegemisest.

2. ASJAOLUD

2.1. Taotluse läbivaatamine

Suuremäe Karjäär OÜ (registrikood 11407874, aadress Näituse tn 21, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond) esitas 17.08.2025 Keskkonnaametile taotluse Kärde liivakarjääri keskkonnaloa saamiseks (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 17.08.2025 dokumendina nr DM-133198-1 ning nõuetele vastav taotlus registreeritud 24.09.2025 dokumendina nr DM-133198-5).

Ettevõtte taotleb tähtajalist luba täiteliiva kaevandamiseks.

Kärde liivakarjääri mäeeraldis asub Jõgeva maakonnas Jõgeva vallas Kärde külas riigile kuuluvatel kinnistutel Lehtsambla (katastritunnus 24801:001:0219, kinnistu nr 14129350) ja Vaimastvere metskond 3 (katastritunnus 24701:001:0169, kinnistu nr 2740250), millede riigivara valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus.

Kärde liivakarjääri mäeeraldis ja mäeeraldise teenindusmaa pindalaga 4,50 ha hõlmab Kärde kruusamaardla (registrikaart nr 1043) täiteliiva aktiivse tarbevaru plokki 3, mille varu seisuga 31.03.2026 on 682 tuh m³ ja kaevandatav varu on 361 tuh m³.

Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks on 25 tuh m³. Kaevandatud maavara hakatakse peamiselt kasutama piirkonna teedehituses ja ehitustöödel. Keskkonnaluba taotletakse 15 aastaks. Kaevandatud maa korrastatakse metsamaaks.

Geoloogilise uuringu aruande nimetus on: „Kärde II uuringuruumi lääneosa liiva varu geoloogiline uuring (varu seisuga 01.07.2025)“. EGF number on 47242. Varud on arvele võetud Eesti Geoloogiateenistuse 12.08.2025 korraldusega nr 13-5/25-95.

Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (*KeHJS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnanõu taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanõu taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 995 eurot on tasutud 17.08.2025 ja 995 eurot tasutud 23.04.2026 riigilõivuseaduse [\[1\]](#) § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt.

MaaPS § 49 lg 2 alusel andis keskkonnanõu taotlusele arvamuse riigiasutus, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus (Eesti Geoloogiateenistuse 21.08.2025 kiri nr 13-1/25-1355).

Taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaa lääneküljest ca 35 m kaugusele jääb Tartu-Jõgeva-Aravete riigimaantee äärmise sõiduraja välimine serv. Kattumist riigitee kaitsevööndiga ei ole.

Taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaast põhja suunda ca 40 m kaugusele jääb raadiosidemast (vid JOG005). Kattumist kaitsevööndiga ei ole.

Kõrval kinnistule Kaldamasti (katastritunnus 24801:001:2160) jääb mäeeraldise teenindusmaast ca 10 m kaugusele geodeetiline märk Kärde (vid 56338).

Lähim elamu jääb Kärde liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaast ca 200 m kaugusele põhja suunda Kalda kinnistule (katastritunnus 24801:001:0545).

2.2. Taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja edastas esmase taotluse 17.08.2025 keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu koheselt pärast selle saamist teadmiseks ja soovi korral arvamuse avaldamiseks Jõgeva Vallavalitsusele (edaspidi kohalik omavalitsus; KeÜS § 43 lg 1 ja 2).

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 15.10.2025 väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lisaks teavitas 15.10.2025 kirjaga nr DM-133198-6 piirinaabreid ja mõjutatud isikuid taotluse esitamisest (KeÜS § 46 lg 1 p-d 1 ja 2). Loa andja otsustas jätta ajalehes teate

avaldamata, kuna taotlusmaterjalide põhjal kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või -risk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi (KeÜS § 47 lg 2).

Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Keskkonnamoela taotluse avalikustamise käigus arvamusi ja ettepanekuid ei esitatud.

Loa andja teavitas ettevõtet menetluse algatamisest ning küsis kohalikul omavalitsuselt täiendavalt arvamust 15.10.2025 kirjaga nr DM-133198-7 nõuetekohaseks tunnistatud taotluse kohta (KeÜS § 43 lg 2¹, MaaPS § 49 lg 6).

Jõgeva Vallavalitsus 27.10.2025 korraldusega nr 2-3/510 nõustus Kärde liivakarjääri keskkonnamoela andmisega (registreeritud KOTKAS-s 29.10.2025 dokumendina nr DM-133198-8).

Loa andja teavitas xx.xx.xxxx loa andmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis xx.xx.xxxx kirjaga nr xx menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeÜS § 48 lg 1, 3 ja 4, KeHJS § 11 lg 2²).

Eelnõule ettepanekuid/vastuväiteid esitati/ei esitatud.

2.3. Keskkonnamoelu hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamoelu, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamoelu. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamoelu hindamine (KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamoeluga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamoelu hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (edaspidi *KMH määrus*).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamoeluga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 08.04.2026 kirjaga nr DM-133198-13 „Kärde kruusamaardla Kärde liivakarjääri keskkonnamoela taotlusele keskkonnamoelu hindamise algatamata jätmise“ algatamata KMH Kärde liivakarjääri mäeeraldise keskkonnamoela taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnamoelmed ebasoodsa keskkonnamoelu vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnamoela kõrvaltingimustena (vt p 3.3.4.).

[\[1\]](#) Kohaldatud riigilõivuseaduse redaktsiooni, mis kehtis taotluse esitamise hetkel.

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloo andmisel

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga – sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Keskkonnaluba antakse vastavalt taotlusele tähtajaliselt (KeÜS § 53 lg 2 p 1).

Kaevandamisluba antakse kuni 30 aastaks välja arvatud liiva, kruusa, järvelubja, järve- ja meremuda kaevandamiseks, kus luba antakse kuni 15-ks aastaks (MaaPS § 60 lg 1 ja 2).

3.1.1. Maavara kaevandamine

3.1.1.1. Lubatav tegevus

Ettevõttel on luba (seaduses ka kui kaevandamisluba) vajalik maapõuest kaevandamiseks (MaaPS § 42 lg 1).

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloo andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloo Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloo saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloo andja kaevandamise keskkonnaloo taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Kärde liivakarjääri keskkonnaloo taotluse 15.10.2025 kirjaga nr DM-133198-7 Jõgeva Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Jõgeva Vallavalitsus 27.10.2025 korraldusega nr 2-3/510 nõustus Kärde liivakarjääri keskkonnaloo andmisega.

3.1.1.2. Nõuded maavara kaevandamisele

Nõuded maavara kaevandamiseks seatakse keskkonnaloale kõrvaltingimustena vt ptk 3.3.4.

3.1.2. Jäätmete käitlemine

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta.

Kärde liivakarjääri keskkonnaloa taotluse seletuskirja kohaselt kaevandamisjäätmeid ei teki. Kaevandamisjäätmeteks võib kvalifitseerida kooritud katendi (kokku 24 tuh m³), kuid taotluse kohaselt katend kasutatakse esimesel võimalusel karjääri nõlvade korrastamiseks. Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmete eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmete eriosa.

3.2. Loa andmisest keeldumise aluste hindamine

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Kärde liivakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Jõgeva Vallavalitsus nõustus keskkonnaloa andmisega. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 08.04.2026 kirjaga nr DM-133198-13 kinnitatud KMH eelhinnangu järeldus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale

on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Suuremäe Karjäär OÜ-l ei ole seisuga 23.04.2026 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 3 punkti 1 kohast keeldumise alust.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lg 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lg 1). Kaalutlusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lg 2). MaaPS § 56 lg 1 p 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.3.1. Kinnistu kasutusõigus

Tegevuskoha kinnistu ei kuulu ettevõttele. Tegemist on riigile kuuluvate kinnistutega, mille kasutamiseks sõlmitakse uus rendileping peale keskkonnaloa muutmist. Samas on loa andjal muuhulgas vajalik arvestada asjaoluga, et tegevuskohaks oleva kinnistu omandi- või kasutusõigus võib muutuda või lõppeda. Loa andjal on õigus tunnistada haldusakt, mis andmise ajal oli õiguspärane, isiku kahjuks edasiulatuvalt kehtetuks, kui haldusorganil oleks olnud õigus jätta haldusakt hiljem muutunud faktiliste asjaolude tõttu või hiljem muudetud õigusnormi alusel välja andmata ja avalik huvi haldusakti kehtetuks tunnistamiseks kaalub üles isiku usalduse, et haldusakt jääb kehtima (HMS § 66 lg 2 p 2). Kuivõrd loa andjal on õigus jätta luba andmata kui puudub tegevuskohaks oleva kinnistu kasutusõigus, peab loa andja põhjendatuks jätta endale õiguse tunnistada käesoleva korraldusega antav luba nr KL-525476 kehtetuks, kui tegevuskoha kasutamise õiguslik alus lõpeb (HMS § 53 lg 1 p 4).

3.3.2. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Jõgeva Vallavalitsus 27.10.2025 korraldusega nr 2-3/510 nõustus Kärde liivakarjääri keskkonnaloa andmisega ja täiendavaid tingimusi ei esitanud.

3.3.3. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhinnangu ning otsustanud 08.04.2026 kirjaga nr DM-133198-13 Kärde liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjäreldeusena leiti, et

kavandataval tegevusel puudub oluline negatiivne keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Kärde liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250-300 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete osakeste häiring. Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhindangus järgmised keskkonnameetmed, millega tuleb loa andmisel arvestada:

1. vältimaks, et kaevandamisel ei satuks kütust ja õli pinnasesse ja sealt põhjavette, peab seadmete ja masinate tankimine ja remont toimuma selleks ettenähtud teenindusplatsil;
2. tööde korraldus karjääris peab tagama, et avalikele teedele ei kanduks liiva ja tolmu;
3. kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omajal kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks;
4. rajada katendivall lähima elamu suunale;
5. vajalikud raadamistööd teostada väljaspool loomastiku ja linnustiku sigimisperioodi;
6. karjäärитеgevusega seonduva tolmu leviku piiramiseks tuleb kaevandamise ja vedude perioodil kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C, niisutada karjäärisesiseid teid ja platse;
7. turvalisuse tagamiseks töötada välja koostöös Transpordiametiga ohutu väljasõidu lahendus Tartu-Jõgeva-Aravete riigimaanteele.

3.3.4. Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kuna keskkonnaloa taotluse menetluses eelhindangus toodud leevendusmeetmetele lisaks täiendavaid tingimusi ei esitatud, seab Keskkonnaamet keskkonnaloa kõrvaltingimusteks kõik 3.3.3. punktis toodud leevendusmeetmed.

3.4. Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Kärde liivakarjääri keskkonnaloa taotluse avalikustamisel ettepanekuid/arvamusi ei esitatud.

Kärde liivakarjääri keskkonnaloa andmise otsuse ja loa eelnõu avalikustamise käigus arvamusi laekus/ei laekunud.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Loaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima MaaPS, VeeS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda loale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis "[Loa omaja meelespea](#)".

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo